

Notat

Til:	Studentdemokratiet i Sørøst-Norge, Enhet for analyse, strategi og virksomhetsstyring, Avdeling for kommunikasjon og marked, USN Handelshøyskolen, Fakultet for helse- og sosialvitenskap, Fakultet for humaniora, idretts- og utdanningsvitenskap, Fakultet for teknologi, naturvitenskap og maritime fag, Avdeling for forskning, innovasjon og bibliotek, Personal- og organisasjonsavdelingen, Økonomiavdelingen, Avdeling for campusforvaltning, Seksjon for opptak, Seksjon for eksamen, Enhet for digitalisering og utdanningskvalitet, Seksjon for studieadministrative systemer, Seksjon for internasjonalt utdanningssamarbeid, Avdeling for digital utvikling, informasjonsforvaltning og IT
Kopi til:	Jill Eirin Udem/Studentorg. støtte, Guro Kristine Gjein Olborg/HH - Seksjon for studieadministrasjon, Erlend Woldseth/HIU - Seksjon for studieadministrasjon, Bjørn Lyngroth/TNM - Seksjon for studieadministrasjon, Mari Ovidia Berntsen Grønli/HS - Seksjon for studieadministrasjon
Fra:	Ann Marit Roterud/ Avdeling for utdanning og studiekvalitet

Høring - Endringer i forskrift om studier og eksamen ved USN

Avdeling for utdanning og studiekvalitet (AUS) sender med dette forslag til endringer i gjeldende forskrift om studier og eksamen ved USN på høring. AUS har i samarbeid med Avdeling for forskning, innovasjon og bibliotek (AFI) hatt flere innspillsrunder i forkant av høringen, og skulle opprinnelig sende ut en felles høring med både denne forskriften og USNs forskrift om graden philosophiae doctor (ph.d.-forskriften). Avdeling for forskning, innovasjon og bibliotek har behov for ytterligere utredning av ph.d.-forskriften, og AUS må sørge for at endringer i forskrift om studier og eksamen kan iverksettes til studiestart 2024. På denne bakgrunn sendes forskriftene likevel på høring hver for seg.

I høringsnotatets **del I** redegjøres det for forslag til endringer i forskrift om studier og eksamen ved USN. Endringene foreslås på bakgrunn av innspill etter forrige endring som ble vedtatt våren 2022, og innspillsrunder med bl.a. fakultetenes visedekaner, seksjonssjefene i fakultetsadministrasjonene og flere seksjoner i AUS. I høringsnotatets **del II** gis det en oppsummering og oversikt over forslagene i ny universitets- og høyskolelov.

Forslag til endringer i både forskriften og tilhørende merknader er vedlagt høringsnotat. Merk at det foreslås enkelte presiseringer kun i merknaden, og ikke i selve forskriften. Disse presiseringene er i utgangspunktet ikke på høring, men er ment å tydeliggjøre forståelsen av gjeldende regulering i forskriften. Høringsinstansene kan komme med innspill til disse presiseringene også. Vi ber om at høringsinstansene vurderer videre intern prosess for hensiktsmessig forankring og involvering, og at høringsdokumentene blir kommunisert til relevante enheter og personer. Vi ber om et samlet høringssvar fra fakultetene/avdelingene.

Høringsfristen er mandag 4. mars 2024 kl. 12.00.

Oppsummering av de større endringene som foreslås

- Forenkling av sammensetningen i selvkomponert bachelorgrad, § 2-2
- Lavere terskel for permisjon for inntil et studieår i løpet av et gradsgivende studieprogram, uavhengig av årsak, § 4-4
- Adgang til å sette "ikke bestått" når praksis må avbrytes pga. forhold ved studenten, §§ 5-3 og 5-4
- Definere løpende vurdering som eksamensform og åpne for innspill om flere eksamensformer på listen, § 6-1
- Ny bestemmelse om obligatoriske aktiviteter, hvor all obligatorikk reguleres i én bestemmelse og omtales som "obligatorisk aktivitet". Klageadgangen tas ut, § 7-2
- Fjerne begrensningen i maks antall eksamensforsøk for "vanlige" eksamener. Åpne for to forsøk på masteroppgaver, § 7-8, jf. også § 4-5 (tap av studierett forsvinner som følge av den første endringen)
- Åpne for at alle kan ta konteeksamen dersom konte blir satt opp, § 7-11
- Presisering av eksamenssted
- Fjerne særreguleringen om krav om to sensorer, hvorav en ekstern, for enkelte eksamenstyper da ny lov ivaretar dette, § 8-2
- Definere når gjenbruk av eget arbeid uten kildehenvisning kan anses som fusk, § 8-8

Bakgrunn

USNs gjeldende forskrift ble fastsatt av styret den 15. juni 2018. Forskriften har i flere runder gjennomgått små og større endringer, senest i juni 2022 som følge av flere lovendringer. KD har i Prop. 126 L 2022-2033 Lov om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) lagt frem forslag om en ny universitets- og høyskolelov, som skal behandles i Stortinget våren 2024. Enkelte forslag i lovproposisjonen foreslås implementert i USNs forskrift i denne høringen, i tillegg til tilpasninger som skal sikre en balansert regulering av studier og eksamen ved USN. Den nye loven viderefører mye av dagens regler, men i ny struktur. Alle henvisninger til universitets- og høyskoleloven vil derfor bli endret så snart ny lov er vedtatt og kunngjort, slik at USNs forskrift er i overensstemmelse med ny lovstruktur. Det foreslås derfor et eget vedtakspunkt i styresaken i juni 2024 om at alle lovhenvvisninger rettes og kunngjøres på nytt uten forutgående høringsprosess, så snart loven trer i kraft.

Som varslet i Utsynsmeldingen, vil handlingsrommet i de årlige budsjettene blir strammere fremover. I forslag til statsbudsjettet for 2024 ble også nytt finansieringssystem presentert, hvor det blir færre og mindre detaljerte indikatorer for beregning av bevilgning, som også innebærer at resultatopptakelsen av nye indikatorer som f.eks. «studiepoengproduksjon» og «fullføringsgrad» får større økonomisk betydning for USN. Det er blant annet derfor behov for å se på hvilke grep USN trenger å ta for å bidra til økt gjennomstrømning. Forskriften angir rammene for bl.a. studieløpet, og her settes det også rammer for studentenes studierett og ulike grunnlag for å frata dem eksamensretten og studieretten. Med de nye økonomiske rammebetingelsene som bakteppe, vil det derfor også være nødvendig å foreslå enkelte endringer i forskriften som kan være en barriere for gjennomstrømningen ved USN.

AUS har i tillegg fått flere innspill om behov for å gjøre små språklige justeringer og større materielle endringer i den gjeldende forskriften. Enkelte av endringsforslagene blir mer utførlig omtalt i høringsnotatet, mens det vil fremkomme forslag til språklige justeringer flere steder i dokumentet som ikke er særskilt omtalt. Dette gjelder forslag vi mener ikke innebærer en realitetsendring, men som skal bidra til en mer riktig språklig forståelse av bestemmelsen. I utkastet til forskriftsendringene vil disse fremgå som sporbare endringer. I tillegg står det noen få kommentarer på siden til opplysning/veiledning. For enkel manøvrering i høringsnotatet anbefaler vi å bruke navigasjonen til venstre.

DEL I – Forslag til endringer i forskriften

Endringer av redaksjonell art, merknader og bestemmelser som tas ut av forskriften

Redaksjonelle endringer

Enkelte endringer i forskriften er av redaksjonell art, og vil ikke medføre realitetsendringer. Disse endringene synliggjøres i vedlagte forslag til endringer, men utdypes ikke nærmere i dette høringsnotatet. Dette kan bl.a. være presiseringer av gjeldende rett, eller en ordlydmessig justering i tråd med universitets- og høyskoleloven.

Endringer i merknader

Det foreslås mange endringer i merknadene, både som følge av endringsforslag i forskriftsbestemmelsen, men også presiseringer av merknader hvor reglene ikke endres. Merk at merknadene til større forskriftsendringer ikke er ferdige, da disse må utarbeides etter høringen. Innspill til presiseringer i alle merknadene er velkomne.

Bestemmelser som tas ut av forskriften

I tillegg foreslås det å ta ut flere bestemmelser i forskriften. I kapittel 2 foreslås det å ta ut § 2-4 om fellesgrader. Begrunnelsen for dette er at bestemmelsen er overflødig og kun gir informasjon om allerede regulerte forhold. I kapittel 3 foreslås det å ta ut § 3-1 om arbeidsomfang og § 3-2 om antall avsluttende emner og deleksamener. Det foreslås å flytte reguleringen av dette til USNs Kvalitetssystem for å ivareta fremtidige behov for differensiering og mer fleksibel regulering. Kravene til arbeidsomfang følger allerede av studietilsynsforskriften. I kapittel 8 foreslås det å ta ut §§ 8-5 til 8-7 om begrunnelse for karakterfastsettelse, klage på karakter og formelle feil. Begrunnelsen for å ta disse bestemmelsene ut av forskriften, er at disse er utførlig regulert i universitets- og høyskoleloven, og vil i ny lov være ytterligere presisert i nye bestemmelser. Det er AUS sin vurdering at det vil være overflødig å regulere dette i USNs forskrift, og at en dobbeltregulering kan føre til at endringer i lovens ordlyd vil skape usikkerhet om studentens rettigheter og plikter. Det foreslås derfor å ta inn en henvisning til disse bestemmelsene i forskriften § 8-4 i et nytt sjuende ledd, og videreføre innholdet i merknadene bestemmelsen.

Kapittel 1. Generelle bestemmelser

§ 1-1 Virkeområde

I virkeområdebestemmelsen § 1-1 er det foreslått en presisering i fjerde ledd om at forskriften også gjelder for opplæringsdelen i doktorgradsutdanningene. Endringen er både en forenkling og en presisering av at det kan være flere bestemmelser i forskriften som er gjeldende for ph.d.-kandidater. Dette vil være knyttet til opplæringsdelen av doktorgradsutdanningen. I det øvrige reguleres denne utdanningen av forskrift om graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Sørøst-Norge.

Kapittel 2. Grader

§ 2-2 første ledd bokstav c

I § 2-2 første ledd bokstav c reguleres at yrkesrettet studieløp med omfang på minst 120 studiepoengs omfang, med tillegg av emner eller emnegrupper på til sammen 60 studiepoeng, er et studieløp som kan føre til en bachelorgrad.

Det stilles spørsmål om USN fortsatt utsteder disse gradene, eller om bestemmelsen er en overlevning uten praktisk virkning ved USN. Det foreslås at bestemmelsen tas ut, men det bes om innspill fra fakultetene om det fortsatt tilbys yrkesutdanninger i tråd med bokstav c.

Se forslag til endring i § 2-2 første ledd bokstav c.

§ 2-2 (3) Bachelorgrad – selvkomponert bachelorgrad

I den innledende innspillsrunden ble visedekanene spurt om det var hensiktsmessig å beholde ordningen med selvkomponert bachelorgrad (SBA). Tilbakemeldingen var at dette var ønskelig, slik vi forstår det både knyttet til muligheten for fleksibilisering og for å anerkjenne en akademisk tradisjon.

Fakultetsadministrasjonene opplever imidlertid utfordringer knyttet til dagens krav til sammensetning av graden, særlig vurderingen av breddeemnene, og det foreslås derfor å endre § 2-2 tredje ledd ved å forenkle og tydeliggjøre kravene til sammensetningen.

Det foreslås videre å sørge for at det er tilstrekkelig avstand mellom akkrediterte bachelorgrader og et selvkomponert studieløp, for å anerkjenne det tverrfaglige elementet i en selvkomponert grad – og hindre uønsket «konkurrans» i forhold til akkrediterte bachelorgrader. Målet med endringen er å gjøre kravene mer forutsigbare for studentene, og mindre ressurskrevende for fakultetene.

Skal-kravet i nasjonal lovgivning om at minimum 60 stp. må være tatt ved USN (godkjenningsforskriften) inntas for å være tydelig på at dette kravet også gjelder for selvkomponert bachelor.

Forslaget innebærer at det fortsatt stilles krav om en faglig fordypning på minst 80 stp., at kravet til breddeemner fjernes og erstattes av et krav om at graden må inneholde en emneportefølje på minst 60 studiepoeng fra andre fagområder enn den faglige fordypningen. Videre foreslås det at den totale emneporteføljen må avvike med minst 30 stp. fra obligatoriske emner i en akkreditert bachelorgrad.

Bacheloroppgave/selvstendig arbeid

I forslaget er dagens krav om at graden skal inneholde en bacheloroppgave tatt ut. Det er gjort fordi studenter som søker om selvkomponert bachelor ikke får opptak til ordningen, og med det – etter vår forståelse - heller ikke får tilgang til et bacheloroppgave-emne. Oss bekjent er det ikke åpnet opp for emneopptak til (mer generiske) bacheloroppgaver, og ved å stille et slikt krav undergraves på sett og vis mulighetene for selv å velge den faglige sammensetningen utenfor akkrediterte studieløp. Enkelte studenter kan likevel ha gjennomført en bacheloroppgave/et selvstendig arbeid av et visst omfang, men ikke nødvendigvis alle.

Fakultetene bes om å gi tilbakemelding på om det er hensiktsmessig at kravet til bacheloroppgave/selvstendig arbeid tas ut, og hvis det fortsatt skal være et krav – en tilbakemelding på hvordan studentene rent faktisk kan oppnå kravet.

Tekst på vitnemålet

AUS har ved flere anledninger blitt utfordret på hva som bør stå på vitnemålet. Slik vi forstår det med et behov også her for tydelig å gjøre et skille mellom betegnelsen på vitnemål for akkrediterte grader/legitimering av denne kunnskapen, og betegnelsen på vitnemålet for selvkomponert bachelor.

Fakultetene, og eventuelle andre høringsinstanser, bes om å tilbakemelde om det er behov for å samordne praksisen, f.eks. ved å innføre en «nivå-angivelse» som eks. «Selvkomponert bachelorgrad i helsefag», eller «Selvkomponert bachelor i realfag» osv. (basert på den faglige fordypningen i 80-gruppen).

Betalingsemner

Frem til 1. januar 2024 er gjeldende rett at:

«I utgangspunktet skal ikke betalingsstudier inngå i en grad eller yrkesutdanning, jf. egenbetalingsforskriften § 3-1 første ledd, og dette prinsippet ligger til grunn. Selvkomponerte bachelorgrader er i en gråsoner fordi dette ikke er et fastlagt studieprogram, og egenbetalingsforskriften § 3-2 første ledd bokstav b gjør unntak for fag/emner som normalt ikke er del av studieprogram som fører fram til grad eller yrkesutdanning. Betalte emner kan unntaksvis inngå i de selvkomponerte gradene, men dette kan ikke skje systematisk og er ikke en praksis USN utad bør markedsføre. Selvkomponerte bachelorgrader er som regel aktuelle i tilfeller hvor en student ikke har klart å fullføre et bevilgningsfinansiert studieprogram eller dersom en student ønsker å ha en litt annen faglig sammensetning av graden enn det USN tilbyr.» (Hentet fra USNs nettsider)

1. januar 2024 trer endringer i egenbetalingsforskriften i kraft, og fra dette tidspunktet er det vår vurdering at dagens utgangspunkt bør lempes på, og at studenter som har tatt betalingsemner etter de nye bestemmelsene få godkjent disse i graden.

Utgangspunktet i norsk høyere utdanning er fortsatt gratisprinsippet, og det å eventuelt akseptere at hele graden består av betalingsemner vil kunne stå i motstrid til uttalelsene fra KD om videreføring av gratisprinsippet som hovedregel. Likevel, pga. lemping i regelverket for betalingsemner knyttet til arbeidserfaring som opptakskrav, bør yrkesaktive som tar betalingsemner etter nytt regelverk også kunne få faglig godkjenning for disse i en SBA uten unødig strenge rammer for dette.

Spørsmålet er om det også er rimelig å lempe på kravet for betalingsemner som allerede er gjennomført før endringen i egenbetalingsforskriften trer i kraft.

AUS stab vil i høringsperioden foreta en nærmere juridisk vurdering av grunnlaget for å tillate at også eldre betalingsemner (før endringen i egenbetalingsforskriften pr. 1. januar 2024) bør/kan inngå i en søknad om selvkomponert bachelor. Hvis vi finner grunnlag for det:

Ønsker fakultetene at det settes et tak (i stp.) på omfanget av betalingsfinansierte emner som kan inngå i graden? F.eks. maksimalt 60 stp. Hvis det ikke er formelle barrierer for det, ønsker fakultetene at alle emnene i porteføljen teoretisk kan være betalingsfinansiert?

Merk: Hvis det er behov for det, kan reguleringen av selvkomponert bachelorgrad drøftes i et særmøte under høringsperioden. Vi ber høringsinstansene om å kontakte oss ift. dette eventuelt, så vi AUS stab sørge for å invitere aktuelle deltakere til et diskusjonsmøte.

Se for øvrig forslag til endringer i § 2-2 tredje ledd.

Kapittel 3. Studiets innhold

§ 3-5 Faglig godkjenning

Det foreslås å endre § 3-5 første ledd for å presisere at det er studenter ved USN som kan få vurdert en søknad om faglig godkjenning, samt at faglig godkjenning av utdanning på tvers av studier i USN skjer etter de samme reglene som universitets- og høyskoleloven.

I bestemmelsens tredje ledd er det tatt inn at bachelor- eller masteroppgave som tidligere har inngått i en grad, «som hovedregel» ikke kan inngå i en ny grad. «Som hovedregel» har ved en feil falt ut i forrige revisjon, som gir rom for at det i særlige tilfeller kan gjøres unntak fra regelen om at studenter må levere en ny oppgave i en ny grad som delvis bygger på tidligere utdanning, slik som f.eks. påbyggingsstudiet i master regnskap og revisjon.

Se forslag til endringer i § 3-5 første og tredje ledd.

§ 3-6 Delstudier i utlandet

Studenter ved USN har etter § 3-6 rett til å ta deler av sin utdanning i utlandet ved universitetets partnerinstitusjoner som del av sin bachelor- eller mastergrad. Bestemmelsens andre ledd inneholder ulike krav for delstudier i utlandet.

USN har ikke hjemmel til å hindre at studenter som åpenbart ikke har forutsetninger for å håndtere utenlandsstudier å dra. I enkelte tilfeller kan studenter være under særskilt skikkethetsvurdering uten at dette er noe de plikter å opplyse om. Studenter som er under særskilt skikkethetsvurdering etter forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning § 2, tredje ledd. jf. uhl. bør ikke studenten sendes på utenlandsopphold der studentene mulig skal ivareta særlig sårbare grupper.

I tillegg ønskes det innspill på om det er behov for et hjemmelsgrunnlag for å kunne avslå søknad om utenlandsopphold i helt særskilte tilfeller, hvor det er åpenbart at en student ikke har forutsetningene for å kunne håndtere utenlandsopphold med en forsvarlig gjennomføring av studieoppholdet. En slik tilføyning i forskriften vil medføre krav til et økt samarbeid og informasjonsflyt innad for å sørge for en forsvarlig saksbehandling av disse sakene. Samtidig vil en slik adgang sikre at USN ikke sender ut studenter som trenger tett oppfølging gjennom f.eks. utvidet veiledning og oppfølging i forbindelse med en særskilt skikkethetsvurdering. Når innspill fra høringsinstansene foreligger, vil AUS foreta en endelig vurdering av samarbeidsavtalene, forholdet til personvernreguleringen og hjemmelsgrunnlaget for å nekte studenter utreise.

Se forslag til endringer i § 3-6, andre og tredje ledd.

Kapittel 4. Studierett og permisjon

§ 4-4 Permisjon fra studier

Retten til permisjon er regulert i § 4-4. De lovregulerte permisjonsgrunnlagene finnes i universitets- og høyskoleloven. USN har praktisert en høy terskel for innvilgelse av permisjon på annet grunnlag. I utkast til ny forskrift foreslås det en mer liberal forvaltning av retten til permisjon. Det kreves fremdeles at studenten søker, men ikke at det må foreligge «særlige grunner».

Endringen av permisjonsregler er i tråd med andre utdanningsinstitusjoners permisjonsregler, der flere har åpnet for rett til permisjon i inntil ett studieår uten krav om dokumentert årsak eller særlig behov.

Både Prop. 126 L 2022-2033 Lov om universiteter og høyskoler og Strategi for desentralisert og fleksibel utdanning fra 2021, peker på behov for mer fleksible utdanningsløp. Videre gav også pandemien oss nye erfaringer knyttet til behovet for å tilrettelegge for enkeltstudentens livssituasjon.

På denne bakgrunn foreslår USN at det åpnes for å innvilge permisjon for inntil et studieår i løpet av et gradsgivende studieprogram, uavhengig av årsak. I studieprogram med praksis kan dette skape praktiske utfordringer med hensyn til antall praksisplasser det neste studieåret. Det foreslås derfor at fakultetet kan bestemme at studenten må dokumentere behovet for permisjon i studieprogrammer med praksis hvor det er begrenset antall praksisplasser.

Endringen tilrettelegger for at flere kan ta permisjon, noe som vi må forvente at vil kunne påvirke gjennomføring til normert tid. Dette vil imidlertid bidra til en større fleksibilitet for studenten, og samtidig forenkle tilretteleggingstiltak for fakultetene der hvor man ser at en student har utfordringer i studiet. Endringen vil antakelig også medføre en økning i antall permisjonssøknader, samtidig som forslaget kan innebære en enklere saksbehandling av den enkelte søknad. I forbindelse med innføring av UH-sak vil det også være nærliggende å vurdere mulighetene for en automatisering av prosessen.

Se forslag til endringer i § 4-4 første og annet ledd.

§ 4-5 Tap av studierett

Det foreslås å endre § 4-5 første ledd bokstav a og b slik at oppbrukte eksamensforsøk som grunnlag for tap av studierett samles. Bestemmelsen endres også i tråd med forslaget i § 7-9. Se nærmere omtale av endringene under § 7-9 Antall eksamensforsøk.

Kapittel 5. Praksis

§§ 5-3 og 5-4 Ikke bestått praksis

Det foreslås endringer i gjeldende § 5-4 om avbrutt praksis, og å samle reguleringen av avbrutt praksis med ikke bestått praksis i § 5-3.

§ 5-4 regulerer tilfeller hvor praksisstedet anser det som uforsvarlig å fortsette praksis med en student, og derfor avbryter praksis før hele praksisperioden er gjennomført. Dette kan eksempelvis skje ved store samarbeidsutfordringer, at studenten ikke følger instruksjoner eller veiledning, eller det oppstår akutte hendelser hvor studenten handler uforsvarlig. Etter gjeldende § 5-4 første ledd vil avbrutt praksis ved svært alvorlige og akutte hendelser medføre ikke bestått praksis og teller som ett forsøk. Når praksis avbrytes etter andre ledd grunnet andre forhold som skyldes studenten, annulleres forsøket og telles ikke som et eksamensforsøk.

Flere profesjonsutdanninger med integrert praksis har meldt et behov for å endre andre ledd slik at også disse praksisforsøkene teller og vurderes til ikke bestått. I de sakene som ender med at det blir nødvendig å avbryte praksis, er ofte mer alvorlige og klanderverdig av studenten enn i de tilfellene hvor studenten etter en faglig vurdering får et tellende forsøk med ikke bestått praksis. Det virker derfor urimelig at avbrutt praksis etter andre ledd ikke kan vurderes til ikke bestått og telle som et forsøk. Det foreslås en ordlydmessig endring i reguleringen som gir fakultetet handlingsrom til å velge om avbrutt praksis skal medføre et tellende forsøk med ikke bestått praksis, jf. «praksisperioden *kan* i disse tilfellene bli vurdert til «ikke bestått» og telle som ett forsøk». Dersom det oppstår en situasjon som gjør det nødvendig å avbryte praksis, men det er mindre åpenbart hva studenten er å klandre, vil fakultetet fortsatt kunne avbryte praksis og kun annullere forsøket slik at den ikke teller som ett forsøk.

Konsekvensene ved avbrutt praksis vil for studenten kunne oppleves som inngripende, og i noen tilfeller også urettmessig. Det foreslås derfor å videreføre at fakultetet må gjennomføre en samtale med studenten så raskt som mulig, og at avbrutt praksis er et enkeltvedtak som kan påklages av studenten.

Siden det foreslås at begge grunnlagene for avbrutt praksis kan medføre et tellende forsøk med «ikke bestått», flyttes samtidig bestemmelsene til § 5-3 som regulerer ikke bestått praksis. I § 5-3 tredje ledd reguleres tilfeller hvor «ikke bestått» gis uten forutgående varsel når studenten utvilsomt ikke presterer og oppnår læringsutbyttet, og den manglende prestasjonen blir tydelig etter at halve i praksisperioden er gjennomført eller etter tidspunktet for når varsel normalt blir gitt. Erfaringsmessig har det vært tvil om hvilket

hjemmelsgrunnlag som skal benyttes når praksis avbrytes grunnet forhold ved studenten, og det samtidig har vært åpenbart at studenten heller ikke vil kunne oppnå læringsutbyttene etter § 5-3 tredje ledd. Ved å samle reguleringen av alle grunnlag for ikke bestått praksis i en bestemmelse, vil disse hjemmelsgrunnlagene lettere kunne ses i sammenheng.

Se forslag til nytt § 5-3 fjerde og femte ledd. § 5-4 oppheves og §§ 5-5 til 5-7 blir nye §§ 5-4 til 5-6.

Kapittel 6. Eksamensformer og karaktersystem

§ 6-1 Eksamensformer

Det foreslås endringer i § 6-1 om eksamensformer, og høringsinstansene bes om å gi innspill til listen over eksamensformer som skal benyttes ved USN.

§ 6-1 regulerer hvilke eksamensformer som kan benyttes ved USN, og er i utgangspunktet uttømmende. Seksjon for eksamen har gitt innspill om at «hjemmeeksamen» (bokstav c) bør deles i tre nye eksamensformer; «kort hjemmeeksamen» i inntil 8 timer (som gir rett til tilrettelegging med utvidet tid), «lang hjemmeeksamen» som forløper i over 8 timer og inntil 2 uker (10 virkedager), og «prosjekt». Seksjon for eksamen ønsker også å regulere at det ikke kan være garantert kollisjonsfrihet ved hjemmeeksamen som går over en uke. «Prosjekt foreslås inntatt i listen, men de to øvrige variantene anses å omfattes av gjeldende «hjemmeeksamen», og derfor ikke lagt inn som et forslag til endring i denne omgang. Det bes likevel om innspill til hele dette forslaget.

Etter innspill fra seksjon for eksamen foreslås det også å ta ut gradsoppgavene som en egen eksamensform og heller gi en samlebetegnelse i «oppgave», som omfatter begge gradsoppgavene. Videre foreslås det å presisere i et nytt tredje ledd at der hvor det gjennomføres deleksamener i et emne, skal hver deleksamen bestå av én eksamensform. Bakgrunnen for forslaget er å unngå misforståelser rundt det å kombinere flere eksamensformer som utleder til ett samlet sensurvedtak, og bruk av deleksamener som hver seg utleder til selvstendige sensurvedtak. Forslaget skal presisere at man ikke kan dele opp en enkelt deleksamen i ytterligere flere eksamensdelformer.

I Prop. 126 L (2022–2023) Lov om universiteter og høyskoler pkt. 15.10.1 har KD omtalt hva løpende vurdering skal forstås som. Her går det bl.a. frem følgende:

«Departementet legger til grunn at en «løpende vurdering» er når studentens prestasjoner vurderes gjennom studiet på bakgrunn av flere innleveringer eller andre enkeltprestasjoner, og vurderingen av enkeltprestasjonene gis i form av karakter. Disse underveiskarakterene danner grunnlaget for karakteren for emnet, men emnekarakteren er et selvstendig sensurvedtak, og ikke bare et produkt av underveiskarakterene. Emnekarakteren fastsettes ut fra en helhetlig vurdering hvor det også legges vekt på progresjon. Løpende vurdering innebærer derfor at endelig karakter i emnet fastsettes på grunnlag av flere karaktergivende vurderinger.»

Løpende vurdering skiller seg fra «mappevurdering». Departementet legger til grunn at en mappevurdering er en vurderingsform der studentens prestasjoner vurderes gjennom studiet, ved at innleveringer og andre enkeltprestasjoner gis selvstendige vurderinger gjennom studiet i form av faglig tilbakemelding, men uten at studenten får oppgitt karakter. Karakteren ved mappevurdering fastsettes på grunnlag av en endelig vurdering av alle prestasjonene på slutten av studiet. Sensurvedtaket fattes først når karakteren settes, og klageretten er knyttet til dette. Institusjonene kan i imidlertid selv velge å gi studentene klagerett også på de faglige vurderinger av enkeltprestasjonene underveis.»

Bruk av løpende vurdering som eksamensform, jf. § 6-1 første ledd bokstav f, er forbeholdt teknologiske fag i henholdt til veilederen til NRT. Det er altså TNM som i hovedsak kan benytte løpende vurdering. Med bakgrunn i at KD nå har legaldefinert hva løpende vurdering er som eksamensform (i relasjon til klageretten som reguleres i universitets- og høyskoleloven), må også USN legge til grunn denne definisjonen i våre merknader til § 6-1 første ledd bokstav f. Det er imidlertid gitt innspill på at KDs definisjon ikke passer til beskrivelsen som USN til nå har lagt til grunn ved bruk av løpende vurdering. AUS vurderer at løpende vurdering må brukes i tråd med KDs definisjon, eller at løpende vurdering må tas ut av listen som eksamensform og heller gi denne eksamensformen en annen betegnelse. Løpende vurdering står foreløpig i opplistingen, men med KDs definisjon presisert i merknaden, og det bes om innspill på hvorvidt denne eksamensformen vil bli benyttet.

I tillegg bes fakultetene om å gi konkrete innspill til om det er behov for flere eksamensformer som er særlig tilpasset eksamener i opplæringsdelen for doktorgradsutdanningen. AUS viser til at også doktorgradsutdanningene er omfattet av bestemmelsen, og at valgt eksamen ikke kan avvike fra listen.

Se forslag til endringer i § 6-1 første ledd og nytt tredje ledd. Tredje til niende ledd blir nye fjerde til tiende ledd.

Kapittel 7. Eksamen

§ 7-2 Obligatoriske aktiviteter

Det foreslås å implementere begrepet «obligatoriske aktiviteter» for alle obligatoriske krav som stilles studenten for å kunne gå opp til eksamen. Det foreslås derfor å slå sammen §§ 7-2 og 7-3 slik at reguleringen av alle former for obligatorikk blir til ny § 7-2.

§ 7-2 regulerer rammene for obligatoriske arbeidskrav, mens § 7-3 regulerer rammene for obligatorisk aktivitet og krav til tilstedeværelse. Det er i dag klagerett på ikke godkjente arbeidskrav, mens ingen klagerett på øvrige obligatoriske aktiviteter.

Det kommer frem av Prop. 126 L (2022–2023) Lov om universiteter og høyskoler pkt. 15.4 at departementet legger til grunn en forståelse av at det ikke er adgang til å klage på obligatoriske aktiviteter som ikke teller med i den endelige karakteren. Selv om det ikke er klageadgang på selve vurderingen av en ikke-godkjent obligatorisk aktivitet, kan studenten klage på vedtaket om tap av eksamensretten som følge av at en obligatorisk aktivitet ikke blir godkjent. Departementet uttaler at om studenten mister eksamensretten på grunn av at obligatoriske aktiviteter ikke er godkjent eller fremmøte og deltakelse i undervisningen ikke er tilfredsstillende, er det grunnlaget for vedtaket om tap av eksamensrett som skal vurderes, uten å overprøve faglærers faglige vurderinger av selve arbeidskravet.

I forrige revisjon varslet AUS at klageretten på arbeidskrav ville bli vurdert når ny universitets- og høyskolelov var lagt frem. På denne bakgrunn foreslås det å ta ut klageadgangen for arbeidskravene, slik at det kun er enkeltvedtaket om tap av eksamensrett som kan påklages. Dette vil medføre at man vil ha noe større handlingsrom tidsmessig med hensyn til når obligatoriske arbeider må være gjennomført og godkjent før eksamen.

I den nye loven foreslås det å regulere adgangen til å stille obligatoriske krav for å kunne gå opp til eksamen. Det kommer frem av lovproposisjonen at begrepet «obligatoriske aktiviteter» benyttes som en fellesbetegnelse for alle disse obligatoriske kravene, slik som obligatorisk undervisning, obligatorisk arbeid, obligatoriske kurs, obligatorisk praksis og arbeidskrav. I merknaden til ny § 11-4 andre ledd om rett til å gå opp til eksamen står det:

«Formålet med eventuelle krav om obligatoriske aktiviteter kan være å sikre at studenten er tilstrekkelig faglig kvalifisert, og for å bidra til progresjon i studiet eller som hjelp for å oppnå et bestemt læringsbytte, eller at studentenes oppmøte og deltakelse gjennom samarbeid og diskusjoner er viktig for å ivareta studiekvaliteten for hele studentgruppen. Det er opp til institusjonene selv å kunne kreve obligatorisk oppmøte som vilkår for å kunne gå opp til eksamen hvis oppmøte og deltakelse er viktig for studiekvaliteten og studentenes læringsutbytte. De obligatoriske aktivitetene må gi et faglig utbytte, en vesentlig kompetanse eller en ferdighet som er nødvendig for å kunne få et fullt utbytte av undervisningen.»

For å samordne forskriftens begreper med den nye universitets- og høyskoleloven, foreslås det at alle obligatoriske krav som skal være gjennomført for at studenten kan få gå opp til eksamen, betegnes som «obligatoriske aktiviteter». Dette omfatter alle obligatoriske krav som følger av gjeldende §§ 7-2 og 7-3. Obligatoriske aktiviteter har til felles at studenten må ha gjennomført og fått godkjent aktiviteten for å kunne gå opp til eksamen. Konsekvensen av at den ikke er godkjent er at det fattes vedtak om tap av eksamensrett. Obligatoriske aktiviteter skiller seg derfor fra alle andre typer aktiviteter som man tilbyr studenten som en frivillig og/eller anbefalt øvingsaktivitet, ved at den uavhengig av gjennomføringen ikke vil få en konsekvens for studentens eksamensrett. Aktiviteter som ikke får innvirkning på eksamensretten er derfor ikke omfattet av reguleringen om obligatoriske aktiviteter i forskriften, og er «frivillige aktiviteter».

Det foreslås at reguleringen av all obligatorisk aktivitet samles i en felles bestemmelse. I dag er reguleringen skilt av obligatoriske arbeidskrav og obligatoriske aktivitet og krav til tilstedeværelse. Grunnen til det er at vi har hatt to forsøk og klageadgang for arbeidskrav. Nå som klageadgangen foreslås tatt ut, mener AUS at det er mer hensiktsmessig at det gis en felles ramme for bruk av obligatoriske aktiviteter, uavhengig av

hvilken form for obligatorisk krav som stilles. Det presiseres at to forsøk foreslås videreført kun for obligatoriske arbeider som i sin form kan gjennomføres to ganger. Krav til tilstedeværelse og deltakelse i aktiviteter som gjennomføres kun én gang, vil ikke kunne gis to forsøk.

I tillegg til at dagens materielle innhold langt på vei videreføres, foreslås det også å tydeliggjøre forutsetningen for bruk av obligatoriske aktiviteter, i tråd med lovproposisjonens beskrivelse. En obligatorisk aktivitet gis for å fremme studentenes progresjon og utvikling, og må gi studentene kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse som er nødvendig for å oppnå læringsutbyttene. Det er når det er nødvendig for å sikre at studenten er tilstrekkelig faglig kvalifisert før eksamen at det kan stilles krav om obligatoriske aktiviteter som skal være gjennomført for å kunne avlegge eksamen. Dette til forskjell fra andre frivillige læringsaktiviteter som man kan eller anbefaler at studentene gjør underveis, jf. omtalen over. Bruk av obligatoriske aktiviteter i et emne må også ses i sammenheng med den totale arbeidsbelastningen som studenten har i programmet. Alt obligatorisk som kreves for å gå opp til eksamen påvirker den totale belastningen og arbeidsomfanget for studenten, og bør ikke benyttes med mindre aktiviteten må være obligatorisk for å sikre at studenten er tilstrekkelig faglig kvalifisert til eksamen.

Se forslag til ny § 7-2. § 7-3 oppheves og §§ 7-4 til 7-12 blir nye §§ 7-3 til 7-11.

§ 7-8 Eksamensforsøk, jf. § 4-5 om tap av studierett

Det foreslås to alternativer til endring i første ledd som regulerer antall eksamensforsøk i et emne, med unntak av gradsoppgaver, større prosjektarbeider og praksis som er særskilt regulert. Videre foreslås det å gi to forsøk på masteroppgave uavhengig av om man har strøket på første forsøk, slik at retten blir lik for gradsoppgaver på bachelor- og masternivå.

Etter dagens regler har en student som hovedregel tre eksamensforsøk i et emne, men ved begrunnet og dokumentert søknad kan det innvilges et fjerde forsøk, jf. § 7-9 annet ledd. Dersom studenten har brukt opp eksamensforsøkene sine, fattes det vedtak om tap av studierett etter § 4-5. Det fremgår av merknaden at når studenten har brukt opp eksamensforsøkene i emnet, og har søkt nytt opptak, har studenten ikke rett til å avlegge ny eksamen i det aktuelle emnet. Antall brukte eksamensforsøk videreføres etter nytt opptak. Dagens bestemmelse innebærer at studenter som har oppbrukte eksamensforsøk ikke vil komme i mål med studieprogrammet sitt ved USN, med mindre man kan ta emnet som enkeltemnestudent ved en annen utdanningsinstitusjon og få det innpasset hos oss etterpå.

Ved forrige revisjon ble det foreslått å åpne for at studenter som har tapt studieretten pga. oppbrukte eksamensforsøk etter § 4-5 første ledd bokstav a, kan få nye eksamensforsøk i emnet ved et eventuelt nytt opptak tidligst to år etter tapt studierett. Det var delte meninger om dette forslaget i høringen, og resulterte i at forslaget ikke ble tatt inn i forskriften.

En grense på maks antall eksamensforsøk i et emne kan være en barriere for gjennomstrømning i USN, og det er gitt innspill i forkant av revisjonen om at dette er en regulering som i utgangspunktet ikke nødvendigvis stimulerer til progresjon, men blir en barriere for å klare å fullføre et studieprogram for studenter som sliter med å bestå eksamen i et enkeltemne.

På denne bakgrunn foreslås det endringer, og det skisseres her to alternativer til endring av gjeldende § 7-9 første ledd, som det bes innspill på:

1. Fjerne begrensningen med antall eksamensforsøk for å få bestått karakter:

Forslaget vil innebære at studenten har et ubegrenset antall eksamensforsøk for å få bestått karakter, med unntak av gradsoppgaver, større prosjektarbeider og praksis som er særskilt regulert. Det foreslås en begrensning på antall forsøk på forbedring av en bestått karakter. Forslaget medfører at andre ledd om søknad om fjerde forsøk bortfaller, og at § 4-5 første ledd bokstav a bortfaller som grunnlag for tap av studierett.

2. Beholde tre forsøk, med eksamenskarantene i ett år:

Forslaget innebærer at dersom studenten har strøket på tre forsøk, mister studenten eksamensretten i enkeltemnet i ett år. Studieretten er fortsatt i behold. Studenten kan aktivere eksamensretten i enkeltemnet etter ett år og dermed få tre nye forsøk. Dersom studenten har brukt opp tre eksamensforsøk for andre gang, mister studenten studieretten etter § 4-5. Forslaget innebærer at andre ledd om fjerde forsøk bortfaller, samt en endring i § 4-5 første ledd bokstav a.

Ved begge alternativer bortfaller andre og tredje ledd om at dispensasjon for et fjerde (og unntaksvis femte) eksamensforsøk kan gis i særlige tilfeller etter skriftlig begrunnet søknad. I dag er det seksjon for eksamen som behandler disse søknadene, og erfaringsmessig kan disse sakene være vanskelige både med hensyn

til å skaffe til veie tilstrekkelig dokumentasjon, samt å sikre likebehandling. Begge forslag til endringer i første ledd medfører derfor en effektivisering i saksbehandlingen ved at den skjønsmessige vurderingen i forbindelse med søknader bortfaller.

Alternativ 1 medfører at studentene får flere muligheter til å fullføre utdanningen uten fare for å miste studieretten. Forslaget innebærer en forenkling av prosesser, samtidig som det også betyr at studenten kan bruke noe lenger tid på studiet. Progresjonsbestemmelsen etter § 4-2 videreføres, og vil sikre progresjon i studieløpet. Selv om det ikke reguleres maks antall eksamensforsøk for å oppnå bestått karakter i et emne, vil det likevel stilles krav om en studiepoengproduksjon som tilsvarer minst 50 prosent av kravene til progresjon i det aktuelle studiet per studieår for å beholde studieretten.

I tillegg foreslås det en begrensning i antall forsøk på å forbedre resultatet dersom studenten har fått en bestått karakter. En slik begrensning vil stimulere til videre progresjon i studiet når studenten har bestått emnet, og sikre en balanse i både rimelig tidsbruk for studenten og ressursbruk for universitetet. Det foreslås mulighet for to forsøk på forbedring av bestått karakter, men det bes om konkrete innspill til om maks antall forsøk til forbedring av resultater på en eksamen bør være ett eller to forsøk.

Alternativ 2 beholder tre eksamensforsøk og krever en manuell oppfølging idet studenten har brukt opp sitt tredje eksamensforsøk og må settes i eksamenskarantene. Det må fattes vedtak om tap av eksamensrett for et år, og studenten må selv aktivere eksamensretten etter et år. Forslaget innebærer derfor en manuell aktivering, og studenten skal gis tre nye forsøk. Dersom studenten ikke har bestått de neste tre forsøkene, og heller ikke har tapt studieretten grunnet for lav progresjon, skal det fattes vedtak om tap av studieretten etter § 4-5 første ledd bokstav a, som må endres i tråd med forslaget. Hensikten med forslaget om en karantene på ett år mellom de to «pakkene» med tre forsøk, er at pausen skal bidra til modning av faget og samtidig være motivator for å bestå emnet og fullføre studiet.

Forslaget gjelder kun for emner med tre eksamensforsøk etter bestemmelsens første ledd. Det foreslås ikke å gi tilsvarende endringer i antall forsøk i praksisemner/perioder, bacheloroppgave, masteroppgave eller annet større prosjektarbeid. Disse eksamensformene er svært ressurskrevende, og krever i større grad samhandling med flere aktører både internt og eksternt.

Videre er det regulert i § 7-9 åttende ledd at studenten kan levere ny eller omarbeidet masteroppgave én gang dersom masteroppgaven er vurdert til karakteren F. Det er ikke adgang til et nytt forsøk dersom masteroppgaven har fått bestått karakter, mens det for bacheloroppgaver er to forsøk uavhengig av resultat. Det foreslås å fjerne reguleringen i gjeldende åttende ledd, og ta inn masteroppgave i opplistingen av de eksamensformene som gis to forsøk.

Intensjonen med dagens bestemmelse om antall forsøk på master har blant annet vært knyttet til at det er ressurskrevende å veilede og sensurere masteroppgaver, og at studenter som reelt sett har forsøkt – men ikke hatt måloppnåelse – skal få anledning til å fullføre masteren ved ett, nytt forsøk. Gitt forslaget om oppmykning mht. antall eksamensforsøk på øvrige enkeltksamener, er det også vurdert om tidspunktet er riktig for å utvide retten til antall forsøk på master. Dagens praksis viser videre, slik AUS stab forstår det, enkelte systemutfordringer ved at studenter som rent faktisk foretar en innlevering – med lite eller uten innhold – teknisk får et sensurvedtak med karakteren F. Studenter som ikke leverer, og ikke har meldt seg av innen fristen, får derimot ikke et formelt karaktervedtak og vil etter ordlyden ikke ha rett til et nytt forsøk. Dette gir utilsiktede virkninger, og kan hindre reell likebehandling. Forslaget innebærer også en likebehandling for gradsoppgaver på bachelor- og masternivå.

Forslaget om utvidelse av retten til antall forsøk på master er også vurdert opp mot muligheten for å kvalifisere for opptak til ph.d.

Se forslag til endringer i § 7-8.

§ 7-11 Konteeksamen

Det foreslås å endre benevnelsen av ny og utsatt eksamen til konteeksamen, og at det gis adgang til konteeksamen også for studenter som ønsker å forbedre karakterer. Videre foreslås det å regulere konteeksamen ved avvikling av et emne eller studieprogram i egen bestemmelse.

Ved forrige revisjon ble reguleringen av ny og utsatt eksamen samlet i en bestemmelse, og det ble foreslått at alle som ønsker det skulle gis mulighet til å melde seg opp til eksamen dersom det arrangeres konteeksamen for studenter med gyldig fravær/stryk på ordinær eksamen. Dette ble imidlertid ikke endret etter delte meninger blant høringsinstansene.

Det er på ny gitt innspill om at det bør gis adgang til konteeksamen for samtlige studenter som ønsker det, så lenge konten blir satt opp. Dette gjelder blant annet studenter som har bestått, men ønsker å forbedre karakter. For denne gruppen studenter vil forslaget kunne bidra til at flere studenter raskere får avlagt et nytt forsøk på å forbedre karakter. Dette vil særlig være en fordel for de studentene som nærmer seg fullført utdanning, og som ønsker å forbedre noen av karakterene før utstedelse av vitnemål. I tillegg vil en adgang til å forbedre karakter på konteeksamen gjøre terskelen lavere for studenter som ønsker å avlegge eksamen selv om de nettopp har vært syke eller er i dårlig form, uten risiko for å måtte vente et helt år til neste ordinære eksamen for å kunne forbedre karakterer.

I tillegg har enkelte poengtert at det kan være legitime grunner til at en student ikke trekker seg fra eksamen innen trekkfristen, men likevel ikke møter til eksamen eller ikke får innlevert eksamensbesvarelsen innen innleveringsfristen. Det har vært eksempler på at studenter har hatt tekniske problemer ved innleveringstidspunktet som har forhindret innlevering i tide. Det kan også være eksempler på studenter som ikke har møtt til eksamen pga. personlige forhold som skjer rett rundt eksamensdagen uten at dette nødvendigvis utløser en rett på gyldig fravær eller at studenten ikke forstår at dette kan gi rett til gyldig fravær. For denne gruppen studenter innebærer «ikke møtt» eller «ikke levert» at studenten ikke har bestått emnet uten rett til konteeksamen, med den forsinkelsen dette kan medføre for studentens videre studieløp og progresjon. Det er AUS sin vurdering at også denne gruppen studenter, sammen med de studenter som trekker seg fra eksamen før trekkfristen, bør få adgang til konteeksamen dersom konten blir satt opp. Vurderingen er at dette bidrar til en effektivisering for både studentene og USN, hvor studentene kan fullføre utdanningene raskere enn i dag, samt med enklere mulighet for å forbedre de karakterene de ønsker.

Det har tidligere kommet innspill om at en adgang for studenter som allerede har et bestått resultat, kan utgjøre en fare for at studenter blir forsinket i sitt ordinære studieløp, fordi de velger å fokusere på forbedring av karakterer til konte istedenfor å følge den ordinære undervisningen. Dersom studenter ønsker å ta en eksamen på nytt for å forbedre karakterer, vil adgangen til konteeksamen som settes opp, tilrettelegge for at studenten selv kan ta ansvar og prioritere sitt studieløp på best mulig måte for seg. Det er også spilt inn at studentene kan oppleve det belastende å måtte vente helt til neste ordinære eksamen før man får anledning til å forbedre karakterer, da kunnskapen i enda større grad må friskes opp og det skjer i perioden man har flere ordinære eksamener man må prioritere.

En annen motforestilling til forslaget har vært at det vil slå ulikt ut for studentgrupper om det settes opp konte eller ikke, da dette er avhengig av om noen stryker på ordinær eksamen. Der det ikke settes opp konte vil det ta et helt år til neste ordinære eksamen, mens der hvor det er konte vil man få raskere mulighet til å kunne få et bestått resultat for de studentene som ikke møtte/levrte, eller til å forbedre karakteren for dem som bestod ordinær eksamen. Det er helt riktig at dette kan få ulikt utfall etter hvorvidt det utløses plikt til å sette opp konteeksamen. Dette kan isolert sett ikke være førende for om man skal åpne konteeksamen for andre studenter enn de som har strøket på ordinær eksamen. I enkelte fag gjennomføres ordinær eksamen kun annethvert år, hvert halvår eller hvert år, og det er derfor allerede forskjeller mellom emner og studieprogram på hvor ofte ordinær eksamen settes opp. AUS mener at å gi adgang til oppsatt konte for alle de studenter som måtte ønske det, gir studentene tilliten og ansvaret de trenger til å prioritere eget studieløp på en hensiktsmessig måte for å oppnå målet om å fullføre. De studentene som ikke møtte/levrte på ordinær eksamen får i tillegg en mulighet til å komme ajour i studieløpet dersom de oppnår et bestått resultat på konteeksamen. Siden oppsatt konteeksamen er betinget av om noen har gyldig fravær eller strøket på ordinær eksamen, kan det hindre at studenter spekulerer i å la være å trekke seg innen fristen for å helle gå opp til konteeksamen.

Videre foreslås det å regulere konteeksamen ved avvikling av et emne eller studieprogram i en egen bestemmelse. Dette er allerede regulert i gjeldende § 7-12 åttende ledd. Forslaget innebærer ingen materiell endring, men har som hensikt å i større grad synliggjøre den særlige plikten til å gjennomføre en ekstra konteeksamen i emner eller studieprogram som skal avvikles, dersom det fortsatt er studenter som har strøket i emnet etter første oppførte konteeksamen.

Se forslag til endringer i § 7-11 og ny § 7-12.

§ 7-16 Eksamenssted

Forslagene til justeringer i § 7-16 i forskriften inneholder ikke materielle endringer, men endringer som er ment å tydeliggjøre og presisere bestemmelsens innhold slik at den er i tråd med dagens praksis. Det foreslås å bruke begrepet «annet eksamenssted» der bestemmelsen både gjelder eksternt sted og annen campus ved USN, ellers er dette også tydeliggjort ved begrepsbruken «ekstern utdanningsinstitusjon».

Det er også gjort en tilføyning som gir USN hjemmel til å ta betalt for eventuelle ekstra kostnader knyttet til eksamensvakter ved eksamen på annen USN campus enn der studenten vanligvis skulle gjennomført eksamen. Innføringen vil ikke gjelde for studenter som er innvilget dispensasjon for å avlegge eksamen ved et annet eksamenssted som et tilretteleggingsvedtak etter § 7-15.

Se forslag til endringer i § 7-16.

Kapittel 8. Sensur og fusk

§ 8-2 Sensorordninger, jf. § 8-1 Oppnevning av sensorer

Det foreslås å endre § 8-2 andre ledd ved å ta ut kravet om to sensorer, hvorav minst én ekstern, ved sensur av bacheloroppgave (bokstav a) fritt emne/spesialpensum (bokstav c) og nytt emne (bokstav d). Det foreslås i tillegg en justering av § 8-1 andre ledd bokstav c om at relevant yrkeserfaring er et kvalifikasjonsgrunnlag for ekstern sensor.

I dagens universitets- og høyskolelov stilles det krav til to sensorer kun ved sensur av masteroppgaver og ny sensur etter klage, jf. §§ 3-9, 5-2 og 5-3. USN har i egen forskrift § 8-2 andre ledd stilt ytterligere krav til to sensorer, hvorav minst én ekstern, ved sensur av bacheloroppgave (bokstav a) fritt emne/spesialpensum (bokstav c) og nytt emne (bokstav d). I Prop. 126 L (2022–2023) Lov om universiteter og høyskoler foreslås det i ny 11-7 andre ledd andre punktum et nytt krav om at det skal være to sensorer ved sensur ved følgende tilfeller:

- bacheloroppgaver (og andre typer oppgaver på bachelornivå som er av en lignende karakter som bacheloroppgaven),
- alle ikke-etterprøvbare eksamener (bl.a. muntlig eksamen, framføring av tekst, opptreden, sang, praksis og annet der framføringen og lignende bare skjer en gang),
- alle eksamener som utgjør minst 15 studiepoeng.

Det nye lovkravet vil omfatte mange av USNs eksamener som i dag omfattes av to-sensorkravet i § 8-2 andre ledd, deriblant bacheloroppgavene. I tillegg vil det nye lovkravet om to sensorer ved sensur av eksamener på 15 stp. og mer, favne ytterligere flere eksamener som i dag sensureres av kun en sensor. Bakgrunnen for to-sensorkravet i USNs forskrift var å kvalitetssikre sensuren av enkelte eksamenstyper. Det nye lovkravet om to sensorer på enkeltbesvarelsesnivå vil ivareta dette formålet i tilstrekkelig grad, og det er vår vurdering at det derfor ikke er nødvendig med egne regler i USNs forskrift. Kravet om ekstern evaluering av vurderingen eller vurderingsordningene gjelder fortsatt, jf. § 8-2 første ledd, jf. uhl. § 3-9 første ledd. Det foreslås derfor å samordne andre ledd i tråd med det nye lovforslaget.

I § 8-1 stilles det krav til kvalifikasjonene ved oppnevning av eksterne sensorer. I § 8-1 andre ledd bokstav c fremgår det at en ekstern sensor i særlig tilfelle kan være kvalifisert innen emnet gjennom relevant yrkespraksis. Ettersom nytt lovkrav eksplisitt stiller krav til to sensorer for bl.a. praksis, har flere av profesjonsutdanningene ved USN meldt et behov for å synliggjøre den eksterne veilederen på praksisstedet som en av to sensorer i sensorkommisjonen. USN har den formelle sensurmyndigheten ved sensur av praksis, men det er den eksterne veilederen som følger studenten tett i praksis og som sammen med USN vurderer studenten. Det foreslås derfor en justering av kvalifikasjonsgrunnlaget for eksterne sensorer i alternativet som fremgår av bokstav c ved å ta ut «i særlige tilfeller», slik at det ikke er tvil om at også valgt veileder i praksisfeltet er ansett som kvalifisert ekstern sensor.

Siden forslag til disse endringene kommer som en direkte følge av nye lovendringer som ennå ikke er vedtatt og kanskje ikke iverksettes før senere enn USNs endringsforskrift, foreslås det at forslag til endringer i §§ 8-1 og 8-2 iverksettes samtidig med at den nye lovens § 11-7 andre ledd andre punktum iverksettes.

Se forslag til endringer i §§ 8-1 og 8-2.

§ 8-8 Fusk

Det foreslås presiseringer av hva som regnes som fusk, herunder når gjenbruk av eget arbeid kan anses som fusk.

I Prop. 126 L (2022–2023) Lov om universiteter og høyskoler pkt. 16.4 har KD fastslått at den nye universitets- og høyskoleloven fortsatt ikke skal definere begrepet «fusk», og overlater til institusjonene selv

å fastsette hva som skal regnes som fusk i sine regelverk. Departementet har likevel i pkt. 16.4.4 og i særmerknaden til § 12-4 redegjort for fellestrekk ved fuskehandlinger og gitt eksempler. Denne redegjørelsen anbefaler vi å lese i sin helhet, men deler gjengis også i det følgende da redegjørelsen er veiledende for både reguleringen i vår forskrift og forståelsen av den. Departementet skriver generelt om fuskebegrepet:

«Felles for fusk er at en fuskehandling bryter med de angitte reglene for gjennomføringen av den obligatoriske aktiviteten eller eksamenen, og at det kan gi et uberettiget fortrinn eller resultat for studenten selv eller en annen. Helt konkret innebærer dette at informasjonen rundt eksamensgjennomføringen gir føringer for hva som faller inn under fuskebegrepet. Det innebærer at handlinger som bryter de angitte rammene og gir studenten en fordel som andre ikke får, vil bli karakterisert som fusk.»

Videre har departementet gitt en omtale av ulike eksempler på hva fusk kan være:

«Ett eksempel på fusk vil være å la noen andre gjennomføre eksamen for seg. Andre eksempler er å ha tilgjengelig ulovlige hjelpemidler under eksamen eller samarbeide med andre i gjennomføringen dersom dette ikke er tillatt. Dette forutsetter at det er tydelig hva som er tillatt ved den enkelte eksamen.

Også plagiering er å anse som fusk. Plagiering kan være å framstille andres arbeid som sitt eget uten tilstrekkelig kildehenvisning, inkludert også parafisering. Enhver tekstlighet, særlig oppdaget gjennom plagiatverktøy, må imidlertid vurderes konkret med tanke på omfanget av tekstligheten og om likhetene er uforklarlige. [...]

Også gjenbruk av eget arbeid (ofte kalt «selvplagiering»), det vil si å sitere eller på annen måte gjenbruke sitt eget tidligere vurderte arbeid uten tilstrekkelig kildehenvisning, kan anses som fusk. Det forutsetter blant annet at det gjenbrakte arbeidet ikke stammer fra et forarbeid i samme prosjekt som naturlig kan gjenbrukes i sluttproduktet. [...] Departementet mener at det framover bør være en noe mer nyansert tilnærming til gjenbruk av eget arbeid enn det som følger av gjeldende rett og praksis. Departementet er i utgangspunktet enig i at en besvarelse hvor det avdekkes gjenbruk av eget tidligere arbeid uten tilstrekkelig kildehenvisning, ikke vil utgjøre et selvstendig arbeid i prøvingssituasjonen, og at dette objektivt sett kan anses som fusk. Når det gjelder gjenbruk av eget arbeid som ikke er vurdert eller gitt uttelling, stiller det seg etter departementets mening annerledes. Dersom studenten bygger på eget arbeid som ikke tidligere er innlevert til vurdering, er det ikke snakk om fusk, men utnyttelse av egne notater og forarbeider som også er svært vanlig i forskning, jf. Unneberg ovenfor. Dersom studenten bygger på eget arbeid som tidligere er innlevert til vurdering, bør en etter departementets mening skille mellom arbeid som har gitt uttelling i form av oppnådde studiepoeng eller rett til å gå opp til eksamen, og arbeid som ikke tidligere har gitt uttelling. Dette vil være i tråd med allmenne forskningsetiske prinsipper som skiller mellom publiserte og upubliserte arbeider. Departementet er generelt av den oppfatning at det er forskjell på alvorlighetsgraden i å plagiere andres og eget arbeid, og at dette bør få betydning for reaksjonsfastsettelsen. I førstnevnte tilfelle tar man fra andre og lar det framstå som at det er egen tilegnet kunnskap eller ferdighet. Da har man ikke blitt prøvd på egen kunnskap og ferdigheter, og en tredjepart (forfatteren) har ikke blitt kreditert på rettmessig måte. Ved gjenbruk av eget arbeid gjenspeiles studentens kunnskaper og ferdigheter som har gitt uttelling i en annen, tidligere sammenheng.

Selv om det i begge tilfeller kan gi studenten en urettmessig fordel, bør likevel alvorlighetsgraden tillegges vekt når reaksjonen skal fastsettes. Departementet mener derfor at det bør utvises en større nyansering mellom ulike former for plagiering og omfanget av dette, i vurderingen av reaksjonsfastsettelsen.»

Gjenbruk av eget arbeid

USNs forskrift § 8-8 andre ledd lister opp hva som regnes som fusk ved USN: Ulovlig bruk av hjelpemidler, ulovlig samarbeid med andre, ulike former for plagiering, besvarelsen utarbeidet av andre og medvirkning til fusk. Gjenbruk av eget arbeid er i dag angitt som en form for plagiering. Foreløpig har ikke USNs nemnd for studentsaker ved USN, behandlet en fuskesak hvor det er fattet vedtak om fusk grunnet gjenbruk av eget arbeid knyttet til obligatoriske aktiviteter. Med bakgrunn i det siste årets debatt i sektoren rundt dette temaet, og at departementet har gitt en nærmere vurdering av når gjenbruk av eget arbeid kan være fusk, bør også USN regulere dette eksplisitt i et eget punkt.

Også Studentdemokratiet i Sørøst-Norge (SDSN) har behandlet tematikken, og vedtatt en resolusjon på semester møte 22. oktober 2023 hvor det bl.a. kommer frem et punkt om at § 8-8 som omhandler selvplagiering, kun bør omhandle publisert arbeid, ikke eksamensbesvarelser, semesteroppgaver eller annet som er sendt gjennom Wiseflow. SDSN skriver i resolusjonen:

«Som student er det sjeldent at eksamensbesvarelser eller semesteroppgaver blir publisert. Derimot blir slike oppgaver brukt som et verktøy for å fremme egen lærdom og forståelse, som man kan utvikle, bearbeide og bruke i en eventuell bachelor- eller masteroppgave senere, eller modne for publisering. Dette er noe det ofte legges til rette for, og som studentene oppfordres til å gjøre.»

AUS har tatt SDSNs resolusjon med i vurderingen av hvordan gjenbruk av eget arbeid bør reguleres ved USN. I tillegg har vi sett på merknaden til ny lovparagraf hvor departementet har fastslått at «gjenbruk av eget arbeid uten kildehenvisning kan være å anse som fusk, men det må skilles mellom arbeid som har gitt uttelling i form av oppnådde studiepoeng eller rett til å gå opp til eksamen, og arbeid som ikke tidligere har gitt uttelling. Tidligere arbeid som ikke har gitt slik uttelling, vil normalt kunne gjenbrukes uten at dette anses som fusk.» Slik vi forstår departementets merknader, har departementet satt et skille ved arbeid som har gitt uttelling i form av oppnådde studiepoeng eller rett til å gå opp til eksamen. Her vil også obligatoriske arbeider som stilles som krav for å kunne fremstille seg for eksamen være omfattet dersom arbeidet er godkjent.

USN har som tidligere nevnt fullmakt til selv å definere fuskebegrepet, og spørsmålet blir hvor skillet mellom fusk og lovlig gjenbruk av eget arbeid skal gå i USNs forskrift. I denne høringen foreslås det at USN legger seg på et tilsvarende skille som departementet, men med noe nyansering mellom obligatoriske arbeider og eksamen som gir uttelling i studiepoeng. SDSN peker blant annet på at eget arbeid brukes som et verktøy for å fremme egen lærdom og forståelse, som man kan utvikle, bearbeide og bruke videre. Med bakgrunn i SDSNs resolusjon mener AUS at det ikke vil være rimelig at gjenbruk av egne obligatoriske arbeider skal omfattes av fuskebegrepet. Dette gjelder også dersom man gjenbraker egne obligatoriske arbeider som man leverer i en gruppe. Obligatoriske arbeider er læringsfremmende virkemiddel underveis i studiet og før eksamen, hvor gjenbruk og bearbeidelse av egne slike arbeider er en del av den læringsprosessen studentene er i. Det foreslås derfor at det bare regnes som fusk dersom en student uten tilstrekkelig kildehenvisning gjenbraker eget arbeid som har gitt *uttelling i studiepoeng*.

Videre foreslår AUS at det gis noe romslighet for tekstlikhet mellom studentens innleverte eksamensbesvarelse og eget tidligere arbeid som tidligere har gitt uttelling i studiepoeng. Å sette en prosentvis grense på omfang er vanskelig for slike saker. Likevel er det vår vurdering at det bør kunne gis en slik veiledende grense i merknadene for hva som omfangsmessig ikke vil anses som fusk, slik at studentene i eksamenssituasjonen ikke er redde for å bli fanget opp av plagiatkontrollen dersom de har noe tekstlikhet fra egne tidligere arbeider. AUS foreslår at grensen settes til 20 prosent, da dette gir noe romslighet til studentene i situasjoner der de skal utdype et tema de kanskje tidligere har redegjort for, samtidig som dette gir et klart signal om at det ikke er tillatt å fullstendig gjenbruke tidligere arbeid under en eksamen.

Det er annerledes der en student plagierer andres arbeid i et obligatorisk arbeid, da man i dette tilfellet tar fra andre og lar det framstå som eget arbeid uten at man har blitt prøvd på egen kunnskap og ferdigheter, og det samtidig går ut over en tredjepart som ikke blir kreditert på rettmessig måte. Dagens regler for plagiering av andres arbeid videreføres derfor uendret.

Bruk av kunstig intelligens

I tillegg til behovet for en presisering av gjenbruk av eget arbeid, har det siste året også vist at samtaleroboter og andre verktøy basert på KI vil få innvirkning i utdanningen. I merknaden til ny lovparagraf om fusk skriver departementet følgende:

«Å legge fram en tekst som er generert av samtaleroboter (tekstgenereringsfunksjoner basert på kunstig intelligens) som sitt eget verk, vil også kunne defineres som fusk med mindre slik bruk for eksempel er en del av oppgaven. Institusjonene må sørge for god informasjon til studentene i forkant av eksamener, av hvordan bruk av slike verktøy vil bli vurdert opp mot fuskereglene, og hvilke forventninger som stilles om selvstendig arbeid.»

I § 8-8 andre ledd bokstav d står det at det fusk dersom besvarelsen er utarbeidet av andre. Det er ikke presisert at «andre» gjelder både personer og funksjoner, men hensikten med bestemmelsen er å sikre at det er studentens eget arbeid som blir vurdert ved en eksamen. KI-verktøy kan brukes som et hjelpemiddel der det tillates alle hjelpemidler, f.eks. til å innhente kunnskap. Men det er ikke tillatt å bruke en tekst produsert av f.eks. en chatbot og levere denne teksten som sin egen eksamensbesvarelse selv om alle hjelpemidler er tillatt. Unntaket er hvis det i eksamensoppgaven legges opp til at studenten skal bruke slike KI-verktøy. For å tydeliggjøre at også besvarelser som er utarbeidet av andre enn studenten kan være både personer og funksjoner, blir dette presisert i forskriften.

Reaksjonsfastsettelse

Når det gjelder reaksjonsfastsettelsen av fuskesaker, har departementet også uttalt følgende i Prop. 126 L (2022–2023) Lov om universiteter og høyskoler pkt. 16.4.4.3:

«Reaksjonen i fuskesaker må stå i forhold til hva studenten har gjort. I forvaltnings- og rettspraksis er reaksjonsbruken nyansert ut ifra graden av skyld ved at det normalt gis utvisning i ett semester ved grovt uaktsomt fusk og utvisning i to semestre ved forsettlig fusk. Departementet mener det er rimelig at graden av skyld tillegges vekt i reaksjonsfastsettelsen. Departementet mener imidlertid at reaksjonsbruken også bør nyanseres ut fra hvor alvorlig fuskehandlingen er. En mindre alvorlig handling bør ikke føre til like streng reaksjon som en alvorlig fuskehandling selv om begge handlingene er forsettlige. Institusjonene må vurdere hva som er en forholdsmessig reaksjon i det enkelte tilfellet.»

Om plagiat skriver departementet videre:

«Selv om det i begge tilfeller kan gi studenten en urettmessig fordel, bør likevel alvorlighetsgraden tillegges vekt når reaksjonen skal fastsettes. Departementet mener derfor at det bør utvises en større nyansering mellom ulike former for plagiering og omfanget av dette, i vurderingen av reaksjonsfastsettelsen.»

Reaksjonene for fusk følger av universitets- og høyskoleloven, og er derfor ikke særskilt regulert i USNs forskrift. I den nye lovproposisjonen har KD imidlertid vektlagt at reaksjonsfastsettelsen skal være forholdsmessig med hensyn til alvorlighetsgraden, og dette bør også praktiseres ved USN. Når lovproposisjonen er vedtatt, vil vi justere merknadsteksten i tråd med gjeldende rett.

Se forslag til endringer i § 8-8 andre ledd.

Kapittel 9. Vitnemål og sluttdokumentasjon

§ 9-1 Vitnemål og karakterutskrift

I gjeldende § 9-1 andre ledd fremgår det at studenten kan reservere seg mot å få utstedt vitnemål i inntil to semestre.

Nå skjer utstedelse av vitnemål digitalt og automatisk, og de som ønsker nytt vitnemål etter å ha forbedret karakter får dette selv om de ikke har reservert seg mot utstedelse, med en merknad om at karakter er forbedret etter gradsopptakelse. Spørsmålet er om reservasjon mot utstedelse av vitnemål er en særlig praktisk god løsning etter at disse arbeidsprosessene er blitt så automatiserte, og om dette bør reguleres i tilknytning til å opprettholde studieretten etter fullført utdanning. Det er foreløpig ikke lagt inn et endringsforslag i forskriften, men kan tas inn med grunnlag i eventuelle høringsinnspill.

Det bes på denne bakgrunn om innspill på om reguleringen av reservasjon mot å få vitnemålet utstedt bør tas ut av § 9-1, og om en bedre løsning er å regulere dette i § 4-1, slik at studenten kan søke om å beholde studieretten etter fullført utdanning for å kunne forbedre karakterer.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Det er AUS sin vurdering at flere av forslagene vil medføre administrative konsekvenser. Det bemerkes imidlertid at enkelte av forslagene innebærer en administrativ forenkling i saksbehandlingsprosessen, slik som f.eks. endringene i § 4-4 om permisjon, fjerning av klageadgangen for ikke godkjente obligatoriske aktiviteter i § 7-2 og presiseringene i § 7-16 om eksamenssted. Endringene i kriteriene for sammensetningen av selvkomponert bachelorgrad vil også kunne medføre en administrativ forenkling og økonomisk besparelse ved at saksbehandlingen av slike søknader er ment å skulle bli enklere.

Forslaget om å fjerne begrensningen i maks antall eksamensforsøk for "vanlige" eksamener i § 7-8 vil på kort sikt få administrative konsekvenser. Forslaget vil sannsynligvis medføre at et fåtall studenter tar eksamen mer enn tre ganger, men på lang sikt er det AUS sin vurdering at dette vil bidra til bedre gjennomføringsgrad blant studentene som igjen vil gi positiv økonomisk uttelling. Det blir her viktig at progresjonsbestemmelsene etterleves, slik at de studentene som ikke har tilstrekkelig studieprogresjon får oppfølging og eventuelt mister studieretten når kravene ikke oppfylles.

Forslaget om å åpne for to forsøk på masteroppgaver i § 7-8 vil uten tvil få administrative og økonomiske konsekvenser. Forslaget vil likevel kunne bidra til en forenklet saksbehandling for de tilfellene hvor studenter ikke leverer innen fristen, hvor dette vil telle som ett av to forsøk. Disse studentene vil også nå få en mulighet til et siste forsøk på å levere og forhåpentligvis dermed fullføre sin mastergrad. Forslaget vil potensielt kunne medføre at noen flere fullfører sin mastergrad enn i dag.

Forslaget i § 7-11 om å gi adgang til kanteeksamen for alle studenter som ønsker det når konten er oppsatt, vil kunne få administrative og økonomiske konsekvenser. De som ønsker å forbedre karakterene sine vil uansett måtte ta eksamen på nytt, om det er ved den ordinære eksamen ett år etter eller en oppsatt kanteeksamen, og det er derfor AUS sin vurdering at de administrative og økonomiske konsekvensene totalt sett vil være minimale. For studenter som av ulike grunner ikke møtte eller leverte eksamensbesvarelsen på den ordinære eksamenen, vil forslaget innebære at disse studentene raskere kan komme ajour med normert studieløp. Dette kan bidra til bedre gjennomstrømning ved USN, som gir positiv økonomisk uttelling. Generelt vil endringen kunne medføre at flere studenter bli raskere ferdig med sin utdanning, med mulighet for et bedre karaktersnitt, enn etter dagens bestemmelse.

Det nye lovforslaget om to sensorer ved enkelte eksamener vil få både administrative og økonomiske konsekvenser for fakultetene i og med at det vil stilles krav til bruk av flere sensorer totalt sett som følge av lovkravet. Endringsforslaget i forskriften § 8-2 som følge av innstrammingen i loven, har som hensikt å redusere noe av kostnaden.

Presiseringene i reguleringen av fusk i § 8-5 får ubetydelige administrative konsekvenser, ut over at klargjøringen kan bidra til at færre tilfeller kvalifiserer til saksbehandling grunnet mistanke om fusk, og at færre studenter gjør feil ved gjenbruk av sitt eget arbeid.

Samlet sett er det AUS sin vurdering at forskriftsendringene som foreslås uavhengig av nye lovendringer, ikke vil medføre betydelige administrative og økonomiske konsekvenser.

VEDLEGG 1 – Utkast til forskrift om studier og eksamen ved USN

DEL II – Oversikt over endringer i ny universitets- og høyskolelov

Bakgrunn

Ny universitets- og høyskolelov er fremmet for Stortinget i Prop. 126 L 2022-2033 Lov om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven). Endelig behandling i Stortinget og iverksettelse er foreløpig ikke avklart, men loven skal til første gangs behandling i februar 2024, og vil tidligst iverksettes fra studiestart 2024.

I det følgende gis det en kort oppsummering av de viktigste endringene som foreslås i ny universitets- og høyskolelov, og som kan medføre endringer i USNs virksomhet uavhengig av endringer i forskriften. For saksbehandlere anbefales det å lese [merknadene](#) til de nye lovbestemmelsene i pkt. 23, da de gir god veiledning i hvordan reglene skal forstås. Lovproposisjonen kan leses i sin helhet på [Prop. 126 L \(2022–2023\) - regjeringen.no](#).

Departementet foreslår i stor grad å videreføre dagens regler. Departementet foreslår imidlertid betydelige endringer i lovspråk og lovstruktur, med det formål å gjøre det enklere å finne fram i loven og forstå reglene. Departementet foreslår flere innholdsmessige endringer. De mest sentrale endringsforslagene er:

- forslaget om å presisere institusjonenes ansvar for akademisk frihet og den individuelle retten og faglige ansvaret for å drive formidling (se punkt 6.2)
- forslaget om å lovfeste institusjonenes ansvar for samisk fagspråk (i tillegg til norsk) og krav om at undervisningsspråket som hovedregel er norsk eller samisk (se punkt 6.3).
- forslaget om å gjøre nedleggelse av studiesteder til en politisk beslutning ved å legge myndigheten til Kongen i statsråd (se punkt 8.2.4.2)
- forslagene om å stramme inn reglene om midlertidige ansettelser (se punktene 11.4, 11.6 og 11.7)
- forslaget om å modifisere kravet om to sensorer ved eksamen (se punkt 15.7.4.3)

Nedenfor gjengis hovedpunktene under hvert kapittel:

Kapittel 1 Formål og virkeområde

- Hovedsakelig videreføring av dagens regler
- Organisatoriske og pedagogiske forsøk blir egen paragraf

Kapittel 2 Virksomhet og ansvar

- Endringer om akademisk frihet
→ følger opp forslaget i NOU 2022: 2 *Akademisk yringsfrihet – God yringskultur må bygges nedenfra, hver dag*
 - Fra «faglig frihet» til «akademisk frihet»
 - Vern om dem som utøver den akademiske friheten
 - Rett og ansvar for formidling for ansatte som har forskning eller faglig eller kunstnerisk utviklingsarbeid som del av arbeidsoppgavene
- Undervisningsspråket skal som hovedregel være norsk eller samisk.
- Åpne forelesninger → angir unntakene og at kravet ikke skal gjelde digitale forelesninger.
- Gratisprinsippet gjelder, men studieavgift for utenlandske studenter innføres.

Kapittel 3 Akkreditering, kvalitetssikring og grader mv.

- Ny paragraf om tilsyn med kvalitetsarbeid:
 - Rammer for tilsynet og reaksjonene som kan brukes dersom tilsynet avdekker forhold som ikke er tilfredsstillende
 - Flytter sentrale elementer fra forskrift til lov ettersom NOKUTs tilsyn kan lede til inngripende tiltak for institusjonene
- Ny paragraf om gradssystemet
- Viderefører reglene om institusjonskategori og egennavn, akkreditering, kvalitetssikring, tildeling av grader, titler og yrkesutdanning, æresdoktor og bevilling som statsautorisert translatoør

Kapittel 4 Organisering og ledelse ved statlige institusjoner

- Beslutninger om nedleggelse av studiesteder skal tas av Kongen i statsråd.

- Flere av dagens regler som ikke foreslås videreført i den nye loven fordi departementet mener de er rettslig overflødig: begrensninger i valgbarhet, plikt til å ta imot og utføre tillitsverv, forhold utad, partsrepresentasjon ved søksmål, eiendomsforvaltning og eierskap i selskaper.
- Flere forenklinger i reglene om styrets saksbehandling.
- Viderefører reglene om styrets ansvar, styrets sammensetning, oppnevning av styremedlemmer og ledelsesmodell som Stortinget tok stilling til på bakgrunn av Prop. 111 L (2020–2021).

Kapittel 5 Organisering og ledelse ved private institusjoner

Kapittel 6 Statstilskudd, egenbetaling og tilsyn med private universiteter og høyskoler

Kapittel 7 Ansettelser

- Flere innstramminger i særreglene om bruk av midlertidige stillinger
 - Bør ansettes fast i tilfeller hvor institusjonenes kompetansebehov er varige.
- Viderefører i all hovedsak åremålsstillinger:
 - Postdoktorstilling endres til «tre til fire år» for å tydeliggjøre at stillingen har kvalifisering som hovedformål.
 - Begrenser adgangen for kunstneriske åremålsstillinger til én åremålsperiode.
 - Åremålsstillinger for leder for avdeling eller grunnenhet kan ikke brukes for undervisningsledere, studieledere mv.
- Viderefører særreglene om likestilling mellom kjønn v/ansettelser

Kapittel 8 Opptak til høyere utdanning

- Viderefører i all hovedsak dagens regler
- Ny struktur
- Presiserer hjemmel for forskriftsregler om positiv særbehandling ved opptak til høyere utdanning.
- Studenter som har fått vedtak om godkjent generell studiekompetanse ved én institusjon, vil være kvalifisert for opptak ved andre institusjoner der opptakskravet er generell studiekompetanse.
- Foreslår ikke endringer i reglene om opptak på grunnlag av NOU 2022: 17 Veier inn – ny modell for opptak til universiteter og høyskoler

Kapittel 9 Godkjenning av utdanning og kompetanse

- Viderefører dagens regler
- Tar inn henvisning til UNESCOs globalkonvensjon i tillegg til henvisningen til Lisboakonvensjonen ifm. godkjenning av utenlandsk utdanning.

Kapittel 10 Læringsmiljø, studentrettigheter og studentrepresentasjon

- Ny struktur med et eget kapittel
- Flere forenklinger og språklige endringer
- Viderefører reglene om læringsmiljø
- Flere presiseringer som tydeliggjør ombudets uavhengighet, rolle og ansvar.

Kapittel 11 Undervisning, eksamen, sensur, klage og vitnemål

- Begrepsendringer (eks. fra «vurdering» til «eksamen» eller «sensur»)
- Flere presiseringer:
 - Definerer studiepoeng i form av både arbeidsomfang og læringsutbytte, i tråd med retningslinjene for European Credit Transfer System (ECTS).
 - Egen forskriftshjemmel for institusjonenes krav til progresjon.
 - Flytter begrensningen i adgangen til å utstede vitnemål fra studiekvalitetsforskriften.
 - Flytter vilkåret om betalt semesteravgift for å kunne gå opp til eksamen fra studentsamskipnadsloven.
- Modifisert opprinnelig forslag om to sensorer. Gjelder for følgende:
 - bacheloroppgave eller lignende selvstendig arbeid på lavere grad,
 - eksamener som alene utgjør 15 studiepoeng eller mer,
 - ikke-etterprøvbare eksamener (eksamener uten klagerett).
 - Ikke et krav om at minst én av sensorene skal være uten tilknytning til den delen av utdanningen der vedkommende skal være sensor.

- Viderefører krav om to sensorer, hvorav minst én ekstern, ved sensur av studentenes selvstendige arbeid i høyere grad (eks. masteroppgave)

Kapittel 12 Regler om adferd og reaksjoner

- Falske dokumenter: Presisert at skyldkravet ved utestenging er forsett eller grov uaktsomhet.
- Politiattest: Presisert forsvarlighetsvurderingen for å skille mot skikkethetssaker.
- Fusk: Unntak fra hovedregelen om utestenging i inntil ett år slik at studenter kan utestenges i inntil to år ved særlige grove tilfeller av fusk og uredelig opptreden.
- Fusk: Viderefører reglene, men redegjør for fellestrekk ved fuskehandlinger
- Særlig om «selvplagiering»
- Nyansering av reaksjonsfastsettelse
- Varsler gjennomgang av advokatbistandsordningen. Men foreslår at retten til dekning av advokatutgifter også gjelder i lagmannsretten dersom det er staten som har anket saken.

Kapittel 13 Doktorgradsutdanninger

- Reguleres i eget kapittel
- Viderefører i hovedsak innholdet i dagens regler

Kapittel 14 Institusjonens nemnd for studentsaker og klagebehandling

- Institusjonens nemnd for studentsaker kan ikke instrueres i klagesaker
- Institusjonene kan opprette felles nemnd for studentsaker.
- Regulerer mer persist og forutsigbart hvem som er klageinstans i ulike saker.

Kapittel 15 Nasjonale databaser, rapportering mv.

- Viderefører reglene om vitnemålsportalen og database for statistikk om høyere utdanning, men flytter en del saksbehandlingsregler til forskrift.
- Viderefører reglene om database for forskningsinformasjon, med en oppdatert beskrivelse av formål og innhold for å samsvare med dagens praksis. Forslaget innebærer en mindre utvidelse i angivelsen av formålet med databasen.

Kapittel 16 NOKUT

- Skiller tydeligere mellom NOKUTs oppgaver innenfor høyere utdanning og innenfor høyere yrkesfaglig utdanning → flytter reglene om høyere yrkesfaglig utdanning til fagskoleloven.
- Tar ut hjemmelen for NOKUT til å gi forskrifter om samme forhold som departementet kan gi forskrifter om.
- Viderefører ellers gjeldende regler, men med forenklinger og språklige og strukturelle endringer.

Kapittel 17 Diverse regler

- Viderefører reglene om organisatoriske og pedagogiske forsøk.
- Tar ut reglene om ansatte i vitenskapelig samling og reglene om grunnlagsmateriale for almanakker da departementet mener disse reglene er unødvendige.
- Tar ut regler om forholdet til forvaltningsloven.